

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/166/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011293
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122011293.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 19.08.2022 č. k. 5PP/122/2022-31, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 08.12.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., D. E., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 1T/10/2020 zo dňa 10.09.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/95/2020 zo dňa 23.02.2021.

Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený, na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil prostredníctvom obhajkyne podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 30.09.2022, kde poukázal na obsah hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, pričom uviedol, že toto hodnotenie považuje za tendenčné a to z dôvodu, že na konanie príslušníkov sa sťažoval on a zjavne preto niektoré jeho konanie je hodnotené negatívne a riaditeľ ÚVTOS neodporučil jeho podmiennečné prepustenie. Ako negatívum je hodnotené, že sa dostával do vzťahových problémov s inými odsúdenými, že odmietol nastúpiť na výdaj stravy, že mu chýbali tri knihy a že mu chýbalo jedno balenie lieku, za čo bol disciplinárne potrestaný. Naproti tomu uvádza, že sa v správe uvádza, že ústrojovú disciplínu dodržiava a vo svojich osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. Odsúdený zastáva názor, že počas výkonu trestu sa správval riadne. Vzťahové problémy vznikajú medzi všetkými odsúdenými, je to dané charakterom miesta a charakterom osôb, s ktorými prichádza vo výkone trestu do styku, a nevypovedá to v podstate nič o tom, že by nebol pripravený viesť na slobode riadny život. Rovnako nie je podľa jeho názoru relevantné, že za takmer tri roky raz odmietol nastúpiť na výdaj stravy, a to najmä so zreteľom na jeho zdravotný stav. Pre ochorenie chrbtice nebol zaradený do práce. Podrobil sa opakovane rôznym lekárskeym vyšetreniam, chodí za pomoci dvoch bariel a po prepustení z výkonu trestu sa musí podrobiť operácii chrbtice. Namieťa, že súd si nevyžiadal správu o jeho aktuálnom zdravotnom stave. Ďalej je toho názoru, že nie je zrejmé, čo súd vyvodil z toho, že odsúdenému chýbali tri knihy, keď to svedčí skôr o pravdivosti jeho tvrdenia, že sa mu strácali veci zo skrinky. S poukazom na uvedené navrhuje, aby krajský súd podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku napadnuté uznesenie zrušil a aby ho podmiennečne z výkonu trestu odňatia slobody prepustil, resp. aby po zrušení uznesenia uložil okresnému súdu, aby znova konal, a to doplnením dokazovania o podrobnú lekársku správu o aktuálnom stave odsúdeného, a aby znova rozhodol.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd prvého stupňa k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmienené prepustenie a druhú materiálnu podmienku, avšak nespĺnil prvú materiálnu podmienku na podmienené prepustenie.

Súd prvého stupňa tento záver odôvodnil s poukazom na hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody a dospel k záveru, že správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni. Odsúdený sa na oddieloch dostával do vzťahových problémov s inými odsúdenými. Rovnako sa v pedagogickej dokumentácii nachádzajú negatívne záznamy o tom, že odmietol nastúpiť na výdaj stravy, ďalej pri kontrole osobných vecí bolo zistené, že mu chýbajú tri knihy a následne tvrdil, že ich odovzdal advokátovi. Pri generálnych prehliadkach odsúdenému chýbalo jedno balenie lieku Progabalín. Za chýbajúce balenie liečiva bol aj disciplinárne potrestaný. Ústrojovú disciplínu dodržiava, vo svojich osobných veciach si udržiaval primeraný poriadok. Počas výkonu trestu nebol doposiaľ disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný bol jedenkrát. Odsúdený pracovne zaradený nie je. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní čiastočne.

Pri hodnotení druhej materiálnej podmienky, súd prvého stupňa vychádzal z lustrácie z registra trestov odsúdeného, z ktorej vyplýva, že odsúdený má doposiaľ 4 záznamy, pričom v jednom prípade došlo k zahladeniu odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 19.06.2015 sp. zn. OT/139/2015. Súd prvého stupňa poukázal aj na skutočnosť, že za trestné činy uvedené v odpise z registra trestov pod bodmi č. 2, č. 3, a č. 4 bol odsúdenému uložený súhrnný nepodmienený trest odňatia slobody v trvaní 4 roky v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý momentálne vykonáva. S poukazom na to, že odsúdený má v registri trestov doposiaľ len 4 záznamy a je prvýkrát vo výkone trestu, je podľa názoru súdu prvého stupňa možné považovať druhú podmienku za splnenú, avšak vzhľadom na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS súd konštatoval, že odsúdený v súčasnosti nepreukazuje nápravu vo výkone trestu odňatia slobody a nespĺňa podmienky na prepustenie, v dôsledku čoho nie je splnená prvá materiálna podmienka. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie mal súd prvého stupňa za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd považuje napadnutý výrok za vecne správny. Rovnako ako prvostupňový súd, aj sťažnostný súd je názoru, že všetky vyššie uvedené skutočnosti neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmienené prepustenie.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku nespĺnil. K jeho odôvodneniu ešte sťažnostný súd dopĺňa, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu.

Z hodnotenia odsúdeného nemožno urobiť jednoznačný záver o splnení prvej materiálnej podmienky. Záver hodnotiacej správy odsúdeného vyznieva negatívne a je z nej zrejmé, že odsúdený mal problém s adaptovaním sa na režim výkonu trestu odňatia slobody. Z hodnotenia správania odsúdeného ako

celku tak možno konštatovať, že svojou aktivitou nevybočuje, v pozitívnom zmysle slova, z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. Počas výkonu trestu odňatia slobody sa dokonca u odsúdeného vyskytlo závažné porušenie interných noriem, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania, nie je poverený žiadnou funkciou z radu väzňov a za celý čas výkonu trestu nedosiahol doposiaľ žiadnu disciplinárnu odmenu. Polepšenie odsúdeného nemožno konštatovať len na základe skutočnosti, že je jeho aktuálne správanie na požadovanej úrovni, čo možno označiť iba za prispôbenie sa režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

Nakoľko nemá sťažnostný súd dôvod spochybňovať hodnotenie a pravdivosť tvrdení v ňom uvedených, považuje námietky odsúdeného týkajúce sa obsahu hodnotenia za nedôvodné. Odsúdený priamo nespochybnil jednotlivé porušenia ústavného poriadku, ktoré v podanej sťažnosti zľahčuje, ale hodnotiaci záver riaditeľa ústavu. Tento však pre súd nie je záväzný a má len odporúčací charakter. Súd si na základe vlastného zhodnotenia zistených skutočností vytvára vlastný záver, ktorý je povinný náležite odôvodniť, pričom tento postup prvostupňového súdu, pri skúmaní prvej materiálnej podmienky, považuje sťažnostný súd za správny.

Na rozdiel od prvostupňového súdu je sťažnostný súd toho názoru, že odsúdený nesplnil ani druhú materiálnu podmienku. Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, neboli vyhodnotené správne. Pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti a rovnako aj jeho správanie sa vo výkone trestu odňatia slobody. Ak u odsúdeného nebolo zistené polepšenia sa (splnenie prvej materiálnej podmienky), nie je logicky možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a to z dôvodu, že v prípade odsúdeného neprebehla počas výkonu trestu odňatia slobody vnútorná premena, ktorej dôsledkom by mala byť pozitívna zmena v jeho hodnotovom nastavení do budúcnosti.

V tomto kontexte je nevyhnutné zdôrazniť, že odsúdený bol už v minulosti súdne trestaný (má 4 záznamy). Za spáchanie trestného činu bol prvýkrát odsúdený Okresným súdom Bratislava V rozhodnutím zo dňa 19.06.2015, sp. zn. OT/139/2015, následne v trestnej činnosti odsúdený pokračoval a bol mu uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky, ktorý momentálne vykonáva. Voči odsúdenému sa už uplatnil aj inštitút podmiennečného odsúdenia, čím už na neho bolo vplývajúce prostriedkami trestného práva, no napriek tomu sa opätovne dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený. Dokonca počas výkonu trestu odňatia slobody boli zaznamenané v správaní odsúdeného viaceré negatívne poznatky najmä, keď sa na oddieloch dostával do vzťahových problémov s inými odsúdenými, keď odmietol nastúpiť na výdaj stravy, ďalej keď mu pri kontrole osobných vecí chýbali tri knihy a v neposlednom rade, keď mu pri generálnej prehliadke chýbalo jedno balenie lieku Progabalin, za čo bol aj disciplinárne potrestaný. Uvedené svedčí o tom, že správanie sa odsúdeného pred spáchaním trestnej činnosti ako aj počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukazuje, že doterajším výkonom trestu odňatia slobody bol u jeho osoby dosiahnutý sledovaný účel trestu.

Inštitút podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je v zásade výnimkou z pravidla, že odsúdená osoba má vykonať trest odňatia slobody, ktorý jej bol súdom uložený a preto zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. V prípade odsúdeného teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti.

K sťažnostným námietkam odsúdeného týkajúcich sa jeho zdravotného stavu sťažnostný súd uvádza, že zdravotný stav odsúdeného nie je dôvodom na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a preto nie je dôvod na jeho dokazovanie v odsúdeným namietanom rozsahu. Trestný poriadok pozná iné inštitúty, ktorých predmetom je práve zohľadnenia zdravotného stavu odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. V prípade podmiennečného prepustenia sa primárne skúma dosiahnutie účelu trestu, na čo zdravotný stav odsúdeného nemá priamy vplyv.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.